

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора педагогічних наук, професора,
завідувача кафедри мультимедійного дизайну
Київського національного університету технологій та дизайну
Тименка Володимира Петровича

на дисертаційну роботу Дай Чжена
**«Професійна підготовка майбутніх дизайнерів анімації у закладах
вищої освіти КНР»»,**

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії за
спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Актуальність обраної теми. Світовою глобалізацією зумовлюється необхідність підвищення якості підготовки майбутніх дизайнерів, у тому числі фахівців візуального дизайну і, зокрема, моушн-дизайну – художнього проектування засобами анімаційної графіки. Уряд КНР надає пріоритетного значення модернізації освіти дизайнерів. У китайській системі дизайн-освіти активно розвиваються інтеграційні процеси, розробляються нові освітні стандарти, зміст, форми і методи навчання, що спрямовані на формування єдиного освітнього простору та запобігання дефіциту кваліфікованих дизайнерів.

Українські дизайнери анімації також покликані оволодівати професійними компетентностями зі спеціальності 022 Дизайн і програмовими результатами навчання з відповідних освітньо-професійних програм, застосовувати проєктні технології у розвитку української моделі креативної індустрії, а також імплементувати зарубіжний досвід з дизайну і, зокрема, досвід китайської системи дизайн-освіти.

Китайські заклади вищої дизайн-освіти відбирають найкращі освітні технології та практики для того, щоб бути конкурентними на глобальному

ринку продукції дизайну. Як результат технологічно оснащеної дизайн-освіти, китайський дизайн надійно інтегрований у продукцію вітчизняного і європейського ринків.

У професійній підготовці китайських дизайнерів анімації домінує навчання «м'яких» компетенцій, зорієнтованих на практичні завдання і проекти. Міждисциплінарним змістом навчання дизайнерів анімаційної графіки передбачено тісну взаємодію візуального та графічного інформаційних потоків, необхідних для побудови сучасних сайтів з урахуванням не лише 2D, але й тривимірного інтернет-простору. Рухомий візуально-графічний синтез анімаційної графіки сприяє формуванню проектно-художнього мислення майбутніх фахівців моушн-дизайну.

Отже, з огляду на інноваційність проектної технології анімаційного дизайну, її значення для розвитку креативної індустрії і конкурентоздатності дизайну продукції на світовому ринку ми розглядаємо дисертаційну роботу Дай Чжена як *актуальну і своєчасну*.

Дисертантом інформаційно ємко сформульовано науковий апарат, застосовано комплекс наукових підходів для розв'язання окреслених завдань дослідження.

Дисертаційна робота виконана відповідно до тематичного плану науково-дослідної роботи кафедр початкової і професійної освіти («Інноваційні технології в підготовці фахівців різних галузей» (державний реєстраційний номер 0120U104987) та образотворчого мистецтва («Художньо-педагогічна освіта у євроінтеграційному контексті: шляхи розвитку зі світовим співтовариством» (номер державної реєстрації 0122U200582) Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Тему дисертації затверджено (протокол № 8 від 8 грудня 2018 р.) й уточнено (протокол № 8 від 20 грудня 2019 р.) вченою радою

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій.

Дисертант на достатньому науковому рівні обґрунтував вибір теми, її актуальність, визначив мету, об'єкт і предмет дослідження. Згідно з темою кваліфікаційної наукової роботи сформульовано завдання, методи і теоретико-методологічні засади дослідження.

Узагальнено теоретичні ідеї і досвід професійної підготовки дизайнерів анімації у закладах вищої освіти КНР на основі ретроспекції традиційної китайської анімації та врахування особливостей розвитку національних стратегій дизайн-освіти.

Змістове наповнення дисертації Дай Чжена має чітку структуру, складається зі вступу, двох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, додатків. Загальний обсяг дисертації становить 281 сторінку, основний текст викладено на 178 сторінках, список використаних джерел налічує 280 найменувань.

Найбільш істотні наукові результати, що містяться в дисертації.

Дай Чженом *уточнено* сутність основних та споріднених понять; *виокремлено особливість* професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації в закладах вищої освіти КНР, що полягає у загально-художньому аспекті навчання, є складним динамічним процесом поступового формування фундаментальних професійних знань, вмінь, цінностей, компетентностей, здатності до продукування оригінальних анімаційних творів на основі набутих навичок, досвіду та здатності здійснювати проектно-творчу діяльність.

Удосконалено компоненти та зміст підготовки дизайнерів анімації. *Доведено*, що головними освітніми блоками у професійній підготовці є:

комп'ютерні технології; образотворче мистецтво; дизайн і проєктна діяльність; психолого-педагогічний та гуманітарний освітні компоненти, що забезпечують професійну спрямованість підготовки, міждисциплінарну інтеграцію, взаємозв'язок між традиціями китайської художньої культури та новаціями анімаційного дизайну.

Конкретизовано шляхи структурування змісту професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації з її кінцевим результатом – функціональною готовністю до анімаційної проєктно-художньої діяльності; *виокремлено* технології навчання та організаційно-педагогічні умови як основу для формування проєктно-художньої діяльності майбутніх дизайнерів анімації в особистісно-орієнтовній парадигмі освіти. *Подальшого розвитку набуло* удосконалення професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації авторським інтегрованим курсом «Технологія цифрового образотворчого мистецтва в анімаційному дизайні». Завдяки інтеграції образотворчого мистецтва і дизайну формується функціональна готовність до проєктно-творчої самореалізації майбутніх фахівців, їхня здатність продукувати новий інноваційний, ексклюзивний твір анімації. Розглянуто шляхи творчого використання досвіду професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації в закладах вищої освіти КНР та України.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність загалом

У вступі обґрунтовано вибір теми та її актуальність, визначено мету, завдання, об'єкт, предмет, подано методи наукового дослідження, розкрито наукову новизну, теоретичне й практичне значення роботи, наведено відомості про апробацію та впровадження отриманих результатів.

Основні результати дисертації висвітлено в 14 наукових працях (у т. ч. 9 одноосібних), із них: 2 навчальні посібники, 1 стаття у виданні, що індексується в міжнародній наукометричній базі даних Scopus; 3 статті у

зарубіжних періодичних наукових виданнях; 2 публікації у фахових науково-педагогічних виданнях України (категорії Б), 6 наукових праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

У першому розділі – **Теоретичні питання професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації у закладах вищої освіти** – дисертантом на підставі вивчення науково-літературних джерел визначено термінологічне поле дослідження, уточнено дефініції ключових понять, виокремлено змістову відмінність між синонімічними термінами (с. 40-45), подано класифікацію анімаційного дизайну (с. 45-51).

Здобувачем схарактеризовано особливості професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації, уточнено сутність поняття «анімаційний дизайн». Доведено, що основи проєктної діяльності (с. 99), оволодіння майстерністю анімації, її художніми складовими відбувається завдяки наповненню змісту професійної підготовки такими освітніми компонентами: креативним-творчим, гуманістичним, культурологічним, соціологічно-комунікативним, прогностичним, а також завдяки поєднанню образотворчих і комп'ютерних технологій.

Ми погоджуємося з тезою автора про те, що функціональна готовність має біпрофесійний характер і зорієнтована на підготовку в художній та проєктній діяльності, а її основою є інтегральні характеристики дизайнера анімації, що включають інтелектуальні, емоційні й вольові якості, професійно-моральні переконання, художньо-проєктні здібності, визначені компоненти та рівнями їх сформованості, що в сукупності забезпечує можливість ефективного здійснення професійної діяльності (с. 92-93).

У другому розділі – **Досвід професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації у закладах вищої освіти КНР** – Дай Чжен розкрив місце анімації в культурному та освітньому просторі Китаю. Довів що, китайський

анімаційний дизайн – це поєднання стильових рис, індивідуальних особливостей дизайнерів, смаків та уподобань мешканців Піднебесної, відповідна атмосфера, національний колорит тощо (с. 104-105).

Автор вмотивовано підійшов до з'ясування питання щодо підвищення рівня професійної підготовки дизайнерів анімації завдяки сукупності таких організаційно-педагогічних умов: створення практико-зорієнтованого творчого середовища, розвиток мотивації досягнення, арт-педагогічний супровід із використанням міжпредметної інтеграції та застосуванням технологій цифрового мистецтва; навчання за індивідуальними освітніми траєкторіями і використання диференційованих завдань у професійній підготовці майбутніх дизайнерів анімації, формування вмінь, творчої рефлексії на основі адекватної самооцінки (с. 119-140).

З використанням організаційно-педагогічних умов, методів та проєктних технологій відбулося впровадження в освітній процес інтегрованого курсу «Технологія цифрового образотворчого мистецтва в анімаційному дизайні». У розробці інтегрованого курсу та створенні лабораторії «Образотворчі технології в анімації» був використаний як досвід китайських, так і українських дослідників. Це дозволило реалізувати освітньо-культурні надбання двох країн у напрямі поліпшення професійної підготовки майбутніх дизайнерів анімації КНР (с. 202).

Порушень академічної доброчесності у дисертаційній роботі здобувача не виявлено.

Мова і стиль дисертації. Дисертація написана літературною державною мовою, стилістично дохідливо і грамотно. Робота чітко структурована, аргументація основних положень і висновків є достатньо

вмотивованою. Текст дисертації оформлений згідно з чинними вимогами МОН України.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації.

Позитивно оцінюючи наукове і практичне значення здобутих Дай Чженом результатів, варто назвати деякі дискусійні положення, а також висловити окремі побажання:

1. У джерелах дисертації було б доцільним детальніше подання порівняльної характеристики результатів досліджень українських і китайських науковців з проблеми професійної підготовки дизайнерів анімації.

2. У підрозділі 2.4, характеризуючи взаємний досвід професійної підготовки дизайнерів анімації закладами дизайн-освіти КНР та України, бажано було б охарактеризувати подібність і відмінність професійної дизайн-освіти України та КНР.

3. Доцільним було б розкриття особливостей українського дизайну анімації та імплементація його досвіду у дизайн-освіті КНР.

4. Для розуміння загальної картини навчання дизайнерів анімації в КНР у додатках дисертації варто було надати приклади навчальних або робочих програм дисциплін з циклу професійної підготовки дизайнерів.

Однак, слід зазначити, що висловлені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку роботи Дай Чжена та не знижують її актуальності, новизни, наукової і практичної значущості та цінності для теорії і методики професійної освіти.

Висновок

Аналіз дисертації дає підстави вважати, що дисертант як науковий працівник може самостійно ставити й вирішувати науково-дослідні завдання,

систематизувати й узагальнювати наукові положення з досліджуваної проблеми, формулювати висновки, визначати ефективні шляхи впровадження здобутих наукових результатів.

За змістом, актуальністю, науковою новизною, сукупністю отриманих результатів, достовірністю, теоретичною і практичною значущістю, повнотою висвітлення у публікаціях дисертаційна робота «Професійна підготовка майбутніх дизайнерів анімації у закладах вищої освіти КНР», подана Дай Чженом на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є цілісним, завершеним дослідженням.

Дисертація відповідає спеціальності 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями) та вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.) та п. 6,7 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. Автор дисертації Дай Чжен заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 професійна освіта (за спеціалізаціями).

Офіційний опонент:

завідувач кафедри мультимедійного дизайну
Київського національного університету
технологій та дизайну, доктор
педагогічних наук, професор
19.12.2022

Володимир ТИМЕНКО

На електронний документ накладено: 1 (Один) підписи чи печатки:
На момент друку копії, підписи чи печатки перевірено:
Програмний комплекс: eSign v. 2.3.0;
Засіб кваліфікованого електронного підпису чи печатки: ІТ Користувач ЦСК-1
Експертний висновок: №05/02/02-1424 від 05.04.2016;
Цілісність даних: не порушена;

Підпис № 1 (реквізити підписувача та дані сертифіката)
Підписувач: ТИМЕНКО ВОЛОДИМИР ПЕТРОВИЧ 1964406030;
Належність до Юридичної особи: ФІЗИЧНА ОСОБА;
Код юридичної особи в ЄДР: 1964406030;
Серійний номер кваліфікованого сертифіката: 248197DDFAB977E5040000096C8BF00BFCC703;
Видавець кваліфікованого сертифіката: АЦСК АТ КБ «ПРИВАТБАНК»;
Тип носія особистого ключа: Незахищений;
Тип підпису: Удосконалений;
Сертифікат: Кваліфікований;
Час та дата підпису: 19:22 23.12.2022;
Чинний на момент підпису. Підтверджено позначкою часу для підпису від АЦСК (кваліфікованого надавача електронних довірчих послуг)

4015519644048783

